

Datum

17 februari 2022

Onderwerp

VNG inbreng CD Bestuurlijke organisatie en democratie 23 februari

Geachte woordvoerders Binnenlandse Zaken,

Woensdag 23 februari debatteert u over bestuurlijke organisatie en democratie. Gemeenten brengen voor dit debat graag nogmaals ons pleidooi voor betere bestuurlijke verhoudingen onder uw aandacht. Dit hebben we eerder met uw commissie gedeeld in [onze brief](#) voor het hoofdlijnen debat met de minister van BZK.

Betere bestuurlijke verhoudingen

We benadrukken het belang van een goede samenwerking tussen het rijk en de decentrale overheden om de grote maatschappelijke opgaven die in het coalitieakkoord centraal staan in samenhang aan te pakken. Om de enorme vraag naar woningen, de strijd tegen klimaatverandering en de transitie naar duurzame energie te realiseren, is het nodig deze slim te combineren met een gezamenlijke aanpak. Gemeenten, provincies en waterschappen stellen daarbij een aantal voorwaarden, zoals evenwichtige bestuurlijke en financiële verhoudingen. Het is belangrijk dat nieuw beleid en nieuwe wetgeving eerst getoetst worden op uitvoerbaarheid. En dat er een evenwicht is tussen taken, bevoegdheden en financiële middelen voor alle bestuurslagen.

De tekorten in het sociaal domein en de discussie hierover laten zien hoe belangrijk evenwichtige bestuurlijke en financiële verhoudingen zijn. Onder meer de Raad van State ([voorlichting over de interbestuurlijke verhoudingen](#)) en de Raad voor het Openbaar Bestuur ([advies 'Rust-reinheid-regelmaat'](#)) benadrukken de noodzaak hiervan. Het coalitieakkoord stelt ons echter nog niet gerust.

Als gemeenten en rijk onverhoopt geschillen zouden hebben, dan is er een bestuurlijke escalatieladder. In het Coalitieakkoord wordt een aantal sporten op die ladder overgeslagen en wordt gesproken – nog eens bevestigd door de premier in het debat over de Regeringsverklaring – dat het kabinet een juridische grondslag zal maken om gemeenten aanwijzingen te kunnen geven, als ware gemeenten een uitvoeringsloket van de rijksoverheid.

Rol van de minister van BZK

We vragen ons hierbij af welke rol de nieuwe minister van BZK voor zichzelf ziet weggelegd in de relatie tussen rijksoverheid en decentrale overheden. Volgens de Raad van State moesten afspraken in het coalitieakkoord zich zo veel mogelijk richten op de 'wat-vraag'. De 'hoe-vraag' wordt daarna nader interbestuurlijk uitgewerkt onder leiding van de minister van BZK. In de kabinetsreactie op het advies van de Staatscommissie-Remkes heeft het kabinet uitgesproken met een notitie te komen inzake mogelijke versterking van de positie van de minister van BZK ([Kamerstuk 34 430, nr. 10](#)). Een dergelijke notitie hebben wij echter nog niet gezien.